

GALEB

6

LETNIK XXIV.
1977 - 1978

Galeb

Mladinska revija

VSEBINA

Vlado Firm: Vratolomne dogodivščine Matička in njegovega strička . . .	145
Kajetan Kovič: Leteča mačka . . .	148
Ludovika Kalan: Potoček . . .	149
Stana Vinšek: Škrjanček . . .	150
Vojan T. Arhar: Zenin . . .	151
Fran Roš: Darinka na sprehodu . . .	151
Kotiček za najmlajše: Vera Poljšak: Oblačila . . .	152
Skrivalica, Skrita podoba . . .	153
Marija Taučar: Premetena Maja . . .	154
Ali veš, da... . . .	155
Zanimivosti . . .	156
Vojan T. Arhar: Letni časi . . .	157
Daniilo Gorinšek: Prismukovci . . .	157
Stana Vinšek: Ptičja svatba . . .	158
Slike iz narave: Makao, Mala njorka . . .	159
Šport: Ivan Furlanič - Mario Šušteršič: Zimske športne igre . . .	160
Črtomir Šinkovec: Tudi igla je orožje . . .	161
Vojan T. Arhar: Lutnja . . .	162
Šolarji pišejo . . .	162
Zapojmo veselo: Miroslav Košuta: Vi- tez na obisku . . .	164
Urednikova pošta . . .	166

Za bistre glave . . . tretja stran platnic

Ilustracije za 6. številko Galeba so naredili: Marjeta Cvetko (str. 151); Robert Hlavaty (str. 154, 161); Leon Koporc (str. 148); Božo Kos (str. 151, 162); Jasna Merku (str. 150); Š.P. (str. 145-147); Jelka Reichman (str. 157); Bine Rogelj (str. 149); Magda Tavčar (str. 152, 153, 157, 158).

Priloga: Pomorski muzej v Trstu - besedilo in slike: Lojze Abram; Pomladno cvetje kraških dolin - besedilo in slike: Marjan Slokar.

LETNIK XXIV. MAREC 1978 ŠTEV. 6

Mesečnik (8 števil)k)

izdaja:

Založništvo
tržaškega
tiska, Trst

Glavni urednik:

Lojze Abram

Odgovorni urednik:

Albin Bubnič

Uredništvo in uprava:

**Ul. G. Amendola 12
34134 Trst - Tel. 41 55 34**

Tiska:

Graphart, Trst, tel. 77 21 51

Naslovna stran:

**Antonella Jakac
3. r. os. šole DOMJO**

Posamezna številka:

400 lir

Letna naročnina:

3.000 lir

Galeb je registriran na souišču v Trstu pod številko 158 od 3.5.1954

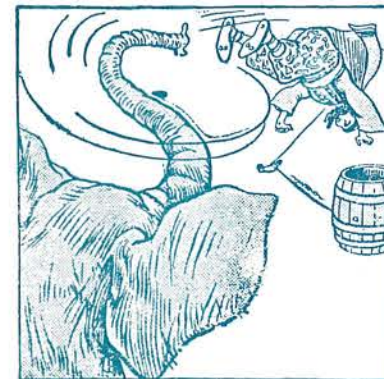
Galeb je včlanjen v zvezo periodičnega tiska USPI (Un. Stampa Periodica Italiana)

Vlado Firm

Ilustr.: Š. P.

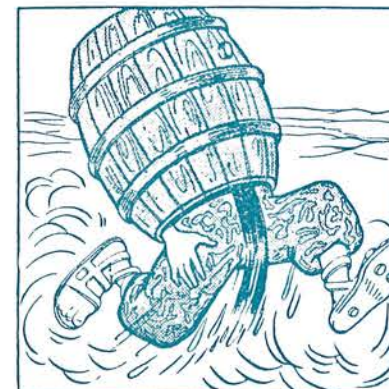
Vratolomne dogodivščine Matička in njegovega strička

68. Slon Jumbo se približa, močno ga z rilcem stisne, prestrašen silno poglavar obupano zavrisne. Kot žogo meče v zrak ga in z njim se poigrava, za sužnje rešene bila to prava je zabava. Tedaj še enkrat zavihiti in na vso moč zamahne, glavar pa proti tlom zleti in žalostno omahne.

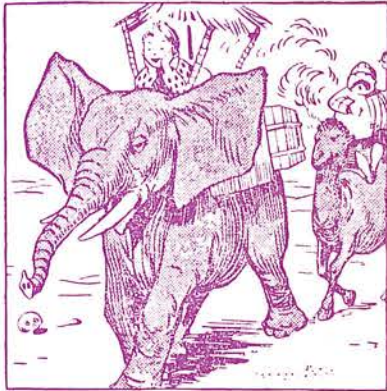
69. Kaj čuden skok naredil je, se znašel na dnu soda, postavil vanj na glavo se, ven brizgala je voda. Zamorci so zagnali hrup, skakali od veselja, glavar svoj delež je dobil brez vsakega povelja. Otrese Jumbo rilec svoj, ponosno ga zavije, kot hotel bi povedati: »Dovolj je polomije!«

70. Z nogami brca poglavar in vendar nič ne more, napol visi, napol čepi, zaman išče opore. Naenkrat sod obrne se, mu obsedi na glavi, glavar od groze zmeden hudo pod njim se davi. Zares je smešno videti to čudežno pojava, ki hitrih nog beži, beži brez cilja v puščavo.

71. In sužnji brž se znajdejo, hitijo med šotore, nabere vsak si plen bogat, kar nesti kdo pač more. Ta vzame puško, oni plašč in nekaj še pijače in dobro vzeti tudi je na pot še kaj jedače. Jim zadovoljstvo sije z lic, svobode so veseli, ker dolgo že od doma proč so v sužnosti živeli.

72. Matiček, striček tudi zdaj končala sta priprave, ju čaka potovanje še čez afriške puščave. Pospravila sta tabor ves, nabrala si zaloge, pripravila sta vode si in vzela pot pod noge. Matiček slona obloži, zajaha ga veselo, stric pa šotore brž zažge in sede na kamele...

73. Bila je pot naporna kaj, kosti so ju bolele, saj stric doslej navajen ni bil jezdit kamele. In končno k morju sta prišla, utrujena in prašna, za njima je zdaj dolga pot in ta puščava strašna. Hej! Sreča! Glej, ob morju tam zagledata čolnarja, kupila bosta čoln si, saj je dovolj denarja.

74. Čoln kot nalašč zanju je bil, majhen, toda močen, stric se ga razveselil je, tako je bil priročen. Pogajati začneta se za ceno s čolnarjem, Matiček svoj mošnjic odpre, napolnjen z denarjem. Drago sta res plačala ga, pa ni premišljevat, takoj želela sta z njim čez morje potovati.

75. Od slona vzela sta slovo in tudi od kamele, slon Jumbo točil solze je, kot lešniki debele. Zatrobil jima je v pozdrav in še močno je kihnil, prav malo pa je manjkalo, da ni ju s čolna spihnil. Čolnič zarezal s kljunom med morske valove, junaka se odpravita na pot v prigode nove.

76. Prijetna vožnja je bila, pihljal je vetrič hladen in morski zrak ju je svežil prijeten, kar pomladen. Veslala sta na moč krepko, brezskrbna in vesela in mnogo sta razmišljala, kaj vse sta doživela. Tedaj zastane jima kri, zagledata plavuti, pod vodo skrit je morski pes, neslišen, ni ga čuti...

77. »Kaj bo sedaj?« zdi hujeta, veslata proč z vso silo, valovi pa premočni so, bo čolnič obrnilo. In tam na nebu, glej vihar, oblaki so grozeči, Matiček, striček spet na mah se znajdetta v nesreči. Mar bo zaman vsak njun ukrep v borbi negotovi? Zares strašno igrajo se z njimi morja valovi.

78. In da nesreča hujša bo, spet morski pes priplava, spet iz valov pokaže se njegova grozna glava. Na moč se v čoln zaleti, v trenutku ga prevrne in reveža oba tedaj prav velik val zagrne. Iz čolna padlo je prav vse, kar s sabo sta imela, zaboji, hrana in ves plen, njuna zaloga cela.

Leteča mačka

Prvega aprila
je pri nas pozvonila
sosedova mačka
in rekla:
Tovariš,
če se ne motim,
imate v garaži spačka.

Danes, prvega aprila,
sem naredila
šoferski izpit,
pa bi se rada zdaj odpeljala
z vašim avtom
miši loviti.

Če še ne veste,
danes, prvega aprila,
se je vsaka miš iz miši v miš
spremenila,
pa zdaj letajo po vodi kot ribe
in plavajo kot škrjančki čez hribe.

Priklonil sem se
in dejal:
Spoštovana sosedom mačka,
se niste nemara zmotili,
ko ste pri nas pozvonili?
Naš spaček je le igračka,
Jurij z njim kocke prevaža,
pod posteljo pa je garaža.

A mačka mi nič ne verjame.
Kar se mene tiče,
mi pravi,
da veste,
lahko vaš avto na kisli juhi pojedete!
Kajti danes, prvega aprila,
bodo tudi meni zrasla krila

in ravno mar mi je vašega spačka,
saj bom vsak hip postala
leteča mačka.

Potem se je obrnila
in razširila krila.
Letela je daleč, daleč na streho neba,
potem pa,
drugega aprila,
padla na tla.

Zdaj je spet čisto navadna mačka
in tudi jaz sem čisto navaden tovariš
brez spačka.

Potoček

Na strmem, kamnitem pobočju visoke gore je zgodaj spomladi po dolgi, mrzli zimi iz skale prikapljal droben potoček. Kot bi se bal, se je nerodno motal med kamenjem in ni vedel, če naj se ustavi ali naj teče dalje. Saj ni vedel kam.

— Dobro jutro! — ga je pozdravil ptiček, ki je sedel na skali — Ali potuješ proti morju?

— Morje? — je vprašal potoček. — Kaj je morje? — in se poskušal približati ptičku.

— Morje je čudovita stvar. Jaz ga sicer še nisem videl, a povedal mi je ščinkavček, njemu pa lastovka.

— Čemu pa služi? — je hotel vedeti potoček.

— Tega prav ne vem, mislim pa, da je to nekaka cesta za neke reči, ki jim pravijo ladje.

— To pa je zanimivo in zabavno, — je odgovoril potoček in veselo skakljal med kamenjem brez cilja.

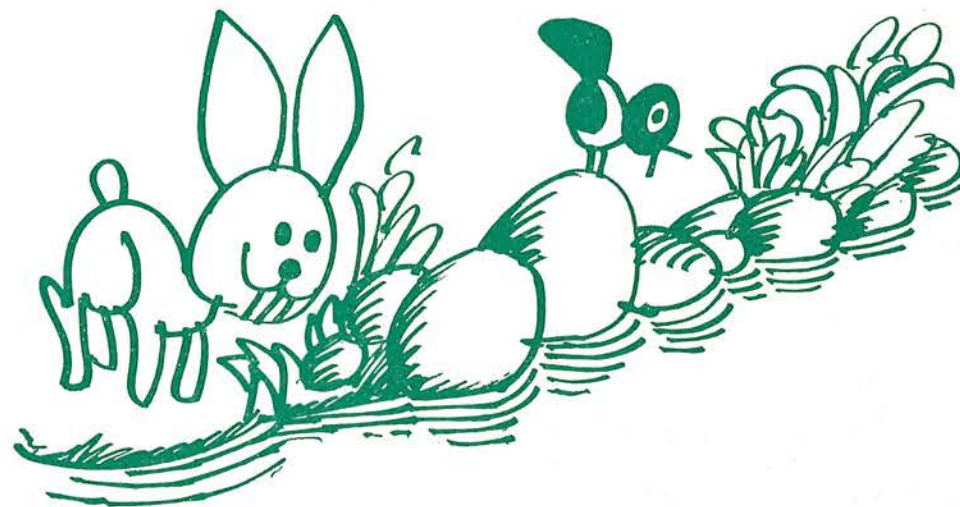
— Seveda je zanimivo, — je rekel ptiček. — Če prideš do njega, si ga dobro oglej in mi boš potem kaj o njem povedal. Sedaj pa moram odleteti v dolino, da si najdem kaj za zajtrk.

Medtem se je potočku približal zajček, ki je bil žejen. Tudi tega je potoček vprašal:

— Ali je morje še daleč?

— O, zelo daleč! Preko tistih hribov tam doli, — mu je zajček odgovoril.

Potoček, ki je postajal vedno močnejši, je skoraj postal potok, je vzdihnil: — Saj je prijetno teči, a končno se le utrujiš. — Naglo se je valil

po pobočju in je skoraj odnesel gnezdo prepelice, ki je zavpila:

— Ej! Zakaj ne paziš, kot tečeš!
— Oprosti! Oprosti, nisem hotel,
— in se v zadnjem hipu okrenil —
Si ti že videla morje?

— Če boš tako drvel, se boš utrudil,
— je odgovorila prepelica. —
Morje je še daleč.

— Skoraj ... — si je šepetal potok,
— skoraj bom opustil misel na morje.
Kdo ve, če je res tako čudovito,
kot je rekel ptiček tam gori.

Začel je počasneje teči in zamišljen kot je bil, ni opazil, da je prišel na rob prepada. Čutil je utrujenost, namesto da bi se ognil, je spolzel čez rob globeli. Padec ga je omamilo. Znašel se je v globoki kotanji in se tam ustavil. Širil se je in širil in se kar prijetno počutil.

Začuden je gledal, kako se njegova voda šumeče razliva po globeli in jo polni ...

Zopet se je spomnil na morje. —
Kak dan ga bom le šel pogledat, —
si je zagotovil. A ni šel, ne tedaj ne pozneje. Postal je jezero.

V belih, poletnih nočeh je vpraševal jelene in srne, ki so hodili k njemu se odžejat.

— Poznate morje?

Dobil je vedno isti odgovor:

— Nikoli nismo čuli o njem.

Po dolgih letih je še vedno tam: krotak in miren, nekoliko zaspan, vklesan kot biser med zelenjem gozda in trav, zadovoljen, da se v njem ogledujejo drevesa, leteče ptice in nebo.

Le kdaj pa kdaj začuti domotožje po morju, ki ga ni nikoli videl.

Stana Vinšek

Ilustr.: Jasna Merkuš

ŠKRJANČEK

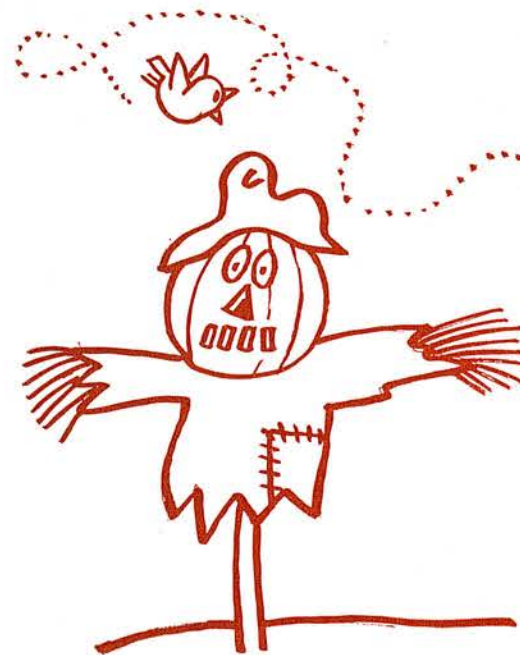

Sonček kot zaspanček
komaj se zbudi,
ko vzleti škrjanček
in zažvrgoli.
Novo zarjo dneva
pesmica slavi,
pod nebo odmeva
vse pomladne dni.
Ko na polja sije
prvi zlat odsev,
roso vase pije
in škrjančkov spev.

Vojan Tihomir Arhar

Ilustr.: Božo Kos

ŽENIN

Vrabc poskoči: Najdem nevesto,
jujuhuhu, vrabko dobim
zima je mimo, z mlado v kozolcu
jaz sem pa tu! gnezdo zgradim.

Poljsko strašilo, Njivico kupim,
slamnat stric vsejem prosa,
vabi na svatbo lepše nikjer ni,
ptičev in ptic. kot je doma!

Fran Roš

Ilustr.: Marjeta Cvetko

Darinka na sprehodu

Darinka šla je na sprehod
z vozičkom, ki je v njem ležala
Margita — njena punčka mala.
Bila je to prijetna pot.

Obe je spremljal in skakljal
je okrog njih njen zvesti psiček.
A z veje jih je videl ptiček
in nagajivo začeblljal:

»Darinka, meniš mar zares,
da hčerka tvoja je Margita?
Iz cunj in vate je sešita
in je morda še slama vmes!«

To deklici bilo ni prav,
ustavila je svoj voziček.
Razjezil se je še njen psiček:
»Le molči, ptiček, havhavhav!«

In ptičku je hudo bilo,
da je užalostil Darinko
in ljubo punčko ji edinko.
Zletel na drugo je drevo.

Kotiček za najmlajše

Vera Poljšak

Ilustr.: Magda Tavčar

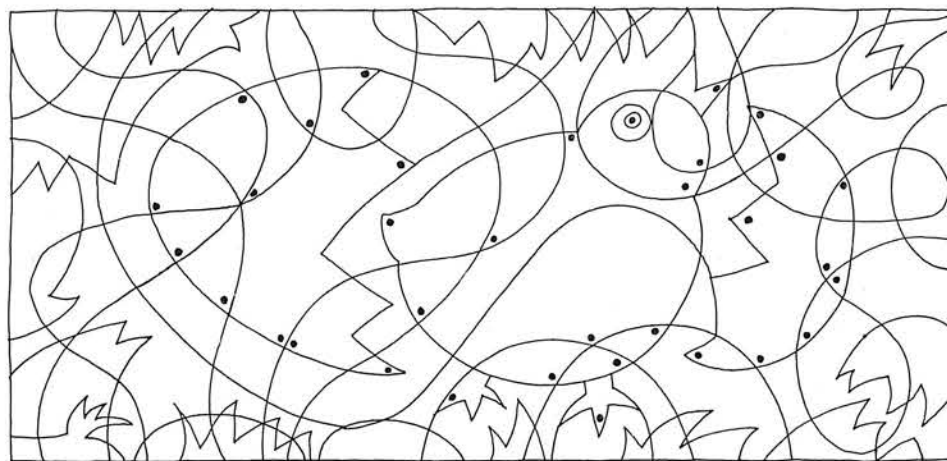
TOPLO JE POSIJALO.
JE SLEKEL ZIMSKE
VOLNENO IN SE ZUL.
JE V POISKALA
POMLADANSKE, BOMBA-
ŽEVO IN .KO PA JE
VSE OBLEKEL, JE
VIDELA, DA JE ZRASEL!
SO BILE PREKRATKE IN
PREOZKA.

SKRIVALICA

BORUT IN JANA SE IGRATA. LE KAM SE JE BORUT SKRIL?

Skrita podoba

POČRNI SAMO POLJA, KI IMAJO PIKO!

PREMETENA MAJA

Devetletna Maja je že pridno pomagala pri delu na vrtu. Imela je lastne male grabljice, motikico in kanglico. Z vso vnemo je skrbela za gredice, ki so ji bile poverjene. Nikoli ni bila pretrujena, naveličana. Gnala jo je silna sla po vedno novih spoznanjih. Setev, vzkalitev, rast in razvoj — o, koliko čudovitih doživetij!

Kot vkopana je stala ob vzkliem fižolčku in se čudila kalčkovi moči, ki je dvignil stlačeno plast zemlje nad seboj in jo nosil kot piščanček belo kapico, ko je prekljuval jajčno lupino.

Sonce in dežek, če ne izpod neba, pa iz njene kanglice, sta kaj kmalu pričarala na gredice šopke rdečih redkvic, sladkih korenčkov in sočnih grahovitih strokcev. Vse je sproti pohrustala, kolikor ne sama, pa njeni prijateljčki.

Prav tako vneto je pomagala tudi pri gojenju cvetic.

Gospodar sosednjega vrta jo je često opazoval pri delu in občudoval njeno vnemo za vrt.

Nekega dne je predlagal Maji stavo. Dejal ji je:

— Ako bo na vašem vrtu vzcvetela prvo vrtnica prej kot na našem, dobiš lepo nagrado. Če bo pa pri nas preje, mi boš morala en večer priti pomagat zalivat rože s svojo kanglico. Drži?

Podala mu je roko.

Od tedaj je vstajala bolj zgodaj in hitela na vrt, zvečer pa se je zadrževala dalj časa na njem. Okopavala je gredice vrtnic, plela, zalivala, uniče-

vala uši, buljila v vrhove in hrepnela po prvem popku. Posebno se je posvetila eni vrtnici, tisti, izredno košati tik ob vrtni ograji pri cesti.

Nekje je zvedela, kako uspešno deluje gnojnica. Kako priti do nje, je vrtala po glavici. Domislila si je.

Bližnji kmet jo je imel. Obljubil ji jo je, ke mu bo za vsako kanglico zrecitala ali zapela pesmico. Nekam visoka se ji je zdela cena, a vendarle ne previsoka za to čudežno vodico. Pristala je.

Odslej je po vsakem večernem zalji kot za poslastico še eno ali dve livanju z navadno vodo, prilila zemkanglici te nič prijetno dišeče polivke. In kaj za to, če je kanilo nekaj teh kapljic tudi na njene lepe čeveljčke.

Vedno manj zoprna ji je postajala rjava, neprijetno dišeča tekočina. Bala se je le, da ji bo zmanjkalo pesmic.

Opazila je, da je listje postajalo vse temnejše in bujnejše. Pri skrbnem pregledovanju je odkrila tudi komaj zaznavni, drobceni popek. Spoznala je, da je smrdljiva vodica učinkovala in neizmerno se je veselila.

— Kako kaže? — jo je nekega dne pobaral sosed.

— Dobro! Prav dobro! — se je pohvalila. — In pri vas? — je vprašala.

— Enako! Popek je na vidiku. Še dober teden in ...

Naprej ni več poslušala.

Dva dni kasneje je srečal ljubeznivi sosed njeno mamo.

— Pošljite vašo Majo k meni, da ji izročim obljubljeno nagrado. Na vašem vrtu je že zacvetela prva vrtnica. Prehitela je naše.

— Že zacvetela? Nič še ne vem o tem, — je odgovorila mama.

— Da, da, gospa! In čudovita je. Nežno svetlo rumena, z rahlim rožnatim navdahom.

Neverno ga je gledala.

— Na prvem grmičku tik ob ograji je. Upam, da bom dobil vsaj en cepič, — je nadaljeval. — Obljubite?

Majini mami pa je vršelo po glavi: — Svetlo rumena? Z rožnatim navdahom? Obotavlja je, z negotovostjo mu je prikimala. Šla je proti vrtu in si govorila: — Na prvem grmiču,

tam ob ograji, so še vsako leto cvetele temno rdeče vrtnice, tiste žametno mehke, tako opojno dišeče. — Je pomota? Nesporazum? — si je mislila.

Stopila je skozi vrtna vrata in usmerila svoj pogled na določeno mesto.

— Resnica! — Zagledala je ponosno se dvigajočo bohotno razcveteno vrtnico, resnično rumene barve in z rožnatim navdahom. Pristopila je in osupnila. Z drobno žico je bila pritrjena na vejico umetna, dobro ponarejena plastična roža. Z nedopovedljivimi občutki je strmela v prevaro.

Ko se je dobri sosed vračal mimo vrta, mu je zaklicala:

— Nič ne bo z nagrado — in ga povabila na vrt. Ko je zagledal vrtnico od blizu, je bušnil v smeh. Gromko in dolgo se je hihital, potem pa dejal:

— Za to domiselno potegavščino zasluži ta premetena punčka dvojno nagrado.

Naslednji dan ji je res izročil malo samokolnico z vrtnarskim orodjem, ki ga še ni imela, z besedami: — Za tvojo pridnost, prizadevnost in vztrajnost pri delu. — Besede POTE-GAVŠČINA pa ni omenil.

Ali veš, da...

...so največje ptice roparice na svetu kondorji, ki so doma v skalovju ameriškega gorovja Andov?

...je mogoče z enim kilogramom nylonke nitke 30 krat omotati ekvator, tako je tanka?

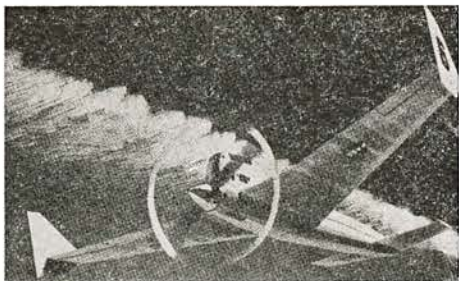
...žejna kamela lahko popije v šestih minutah okoli 70 litrov vode?

...je na svetu okoli 25 tisoč poklicev?

...tehta zrak, ki obkroža naš planet, nič manj kot 4 milijone 900 tisoč milijard ton?

...bije srce ljubkega kanarčka izredno hitro, nič manj kot 1000 krat na minuto?

Zanimivosti

DETEKTIV V STRATOSFERI — Znanstvenike zelo zanima, kaj se pravzaprav dogaja kakih 20 kilometrov nad zemljo, kjer hrumi močna reaktivna letala in kakšna je tam onesnaženost. V ta namen so izdelali majhno posebno letalo, ki bo letelo za močnim reaktivcem in lovilo vzorce njegovih izpuhov. Tako letalo bodo vodili radijsko s kontrolnega stolpa na zemlji. To letalo, ki je pravi detektiv, je manjše od navadnega turističnega enosedežnega letala, ima pa dve prednosti. Prva je ta, da ima vgrajen motor, ki za svoje delovanje ne potrebuje goriva, ki bi izrabljalo kisik, druga posebnost pa je v tem, da se s pomočjo sredobežne sile njegovi prepelerji med dviganjem podaljšajo, da se tako to detektivsko letalo hitreje dviguje. Poleg tega ima to letalo v levem krilu vgrajeno tudi televizijsko kamero.

KORISTNI IGLUJI — V teku stoletij so Eskimi pridno uporabljali material, ki jim ga daje narava — zmrznjen sneg. Kadar so si hoteli zgraditi dom, so z nožem izrezali iz

snega velike bloke in v nekaj urah postavili svojo hišo. V njej je bilo prijetno in dajala je zavetje pred mrzlimi vetrovi in snežnimi neurji. Imela je še to prednost, ki je najpomembnejša, da so jo lahko zgradili kjerkoli brez posebnih priprav. Tehnika in znanost sta dandanes močno napredovali, vendar tudi znanstvenikom, ki raziskujejo Antarktiko, mnogokrat ne preostaja drugega kot zgraditi iglu, če hočejo varno preživeti noč in zaščititi svoje zapletene naprave.

KONJ V DNEVNI SOBI — Kaj vsega si ne izmislijo ljudje, ki stalno iščejo spremembe in novosti. Nekdo si je tudi mislil, zakaj bi imeli doma samo mačke, pse, zlate ribice ali kanarčke, kaj ko bi v stanovanju imeli na primer pravega konja? Ta problem so rešili v Argentini, kjer so vzgojili hišnega konjička. Ko žival odraste, meri tak konjič šestdeset centimetrov in lahko stanuje tudi v dnevni sobi.

2. POMORSKI MUZEJ V TRSTU - Model ladje »Civetta«, na katero je Ressel namestil svoj izum in ga preizkušal leta 1829 v Tržaškem zalivu. Ladjo je pogajal parni stroj z močjo 6 konjskih moči in vijak ji je dajal hitrost 6 morskih milj na uro.

4. POMORSKI MUZEJ V TRSTU - Model benečanske galeje, zelo gibčne ladje z dvema jamboroma in z vrsto vesel, v katera so bili vključeni sužnji. Te ladje so uporabljali Benečani od 11. do 15. stoletja za svoje osvajanje in trgovske podvige v Jadranskem, Egejskem in vzhodnem Sredozemskem morju.

6. POMORSKI MUZEJ V TRSTU - Razstavljeni so tudi razni instrumenti za plovbo, ki so jih mornarji uporabljali v dolgih stoletjih razvoja pomorstva. Na sliki: globusi, razni instrumenti, kompas in sekstanti.

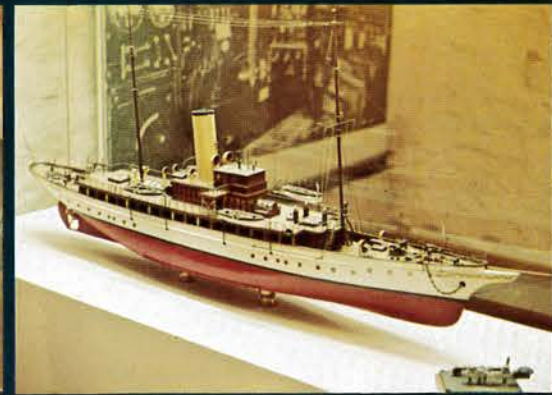
8. POMORSKI MUZEJ V TRSTU - Model ladje »Elettra«, na kateri je italijanski izumitelj Guglielmo Marconi opravljal razne preizkuse z radijskimi kratkimi valovi za varno plovbo na morjih.

1. POMORSKI MUZEJ V TRSTU - Trst ima stoletno tradicijo v gradnji ladij, zato ima tudi bogat pomorski muzej v novem sedežu v ulici Campo Marzio 5. V muzeju so razstavljeni številni modeli starih in novejših ladij in razne naprave, ki so potrebne za varno plovbo. V pritličju je posebna soba posvečena Josipu Ressleru, izumitelju ladijskega vijaka. Na sliki prvi Resslerov vijak iz leta 1812.

3. POMORSKI MUZEJ V TRSTU - Model starorimske galeje s štirimi vrstami vesel in dvema jamboroma. Bila je to bojna ali trgovska ladja. Bojna ladja je bila oborožena z okovanim rilcem na kljunu za udarec v nasprotnikovo ladjo.

5. POMORSKI MUZEJ V TRSTU - Dvojambornica »Emilia«. Take trgovske ladje so še v prejšnjem stoletju plule po svetovnih morjih, dokler jih niso dokončno izpodrinile motorne ladje.

7. POMORSKI MUZEJ V TRSTU - Prerez fregate »Novara«, ki nazorno prikazuje, kako je bila ladja zgrajena. Ladjo so zgradili v Trstu leta 1862. Imela je tri jambore in bila opremljena tudi s parnim strojem. S fregato »Novara« je iz Miramara odplul v Mehiko nadvodja Maksimilijan.

2. POMLADNO CVETJE KRAŠKIH DO-LIN - Brezstebelni jeglič (Primula acaulis) spada v rod Jegličev in pripada družini Jegličevk (Primulaceae). Imenujemo ga tudi trobentica. Označujejo ga nagubani, goli listi. Cvetni peclji poginjajo iz korenike. Rastlina je 8 do 15 centimetrov visoka. Jegličji vsebujejo mnogo zdravilnih sestavin.

4. POMLADNO CVETJE KRAŠKIH DO-LIN - Navadni jetrnik (Hepatica nobilis) spada v družino Zlatičnic. Že v srednjem veku so ga uporabljali v zdravilstvu. Svež je zelo strupen.

6. POMLADNO CVETJE KRAŠKIH DO-LIN - Rod »Petelinček« iz družine Makovcev (Papaveraceae) zastopa na našem Krasu troje vrst, od katerih imata samo dve rdečkaste cvetove. To sta Votli petelinček (Corydalis cava) na sliki in Čvrsti petelinček (Corydalis solida). Najdemo ju v vlažnih in listnatih gozdovih in dolinah. Ta trajnica je pri nas zelo redka.

8. POMLADNO CVETJE KRAŠKIH DO-LIN - Zlatičnasta veternica (Anemone ranunculoides) ima rada vlažne trate, gozdne obronke in gozdove po vsem slovenskem ozemlju. Spada v družino Zlatičnic (Ranunculaceae), v kateri najdemo precej strupenih rastlin.

1. POMLADNO CVETJE KRAŠKIH DO-LIN - Zvonček (Galanthus nivalis) je prvi znanilec pomladi. Najdemo ga v lojih, med grmovjem, na tratah in seveda tudi v kraških dolinah.

3. POMLADNO CVETJE KRAŠKIH DO-LIN - Jagodasta hrušica (Muscari botryoides) je značilna za kamnita pobočja in kraške košenice. Cvetovi so lepi, rastlina sama je nezahtevna, zato jo pogosto gojijo na vrtovih. Cebulice so celo uporabne. Rod Hrušic spada v družino Lilijevk (Liliaceae).

5. POMLADNO CVETJE KRAŠKIH DO-LIN - Dvolistna morska čebulica (Scilla bifolia) spada v družino Lilijevk. Rod Morskih čebulic označujejo modri, redko beli cvetovi brez zelenih prog na hrbtni strani. Steblo objemata do sredine dva ozka lista. Naj vas ne zavedata oba široka lista. Dvolistne morske čebulice na sliki.

7. POMLADNO CVETJE KRAŠKIH DO-LIN - Rod Lopatic, ki spada v družino Zlatičnic, je na slovenskem ozemlju prisoten z dvema vrstama: Spamladansko lopatico (Ficaria verna) in Rumeno lopatico (Ficaria calthifolia). Na sliki: Spamladanska lopatica.

Vojan Tihomir Arhar

Ilustr.: Magda Tavčar

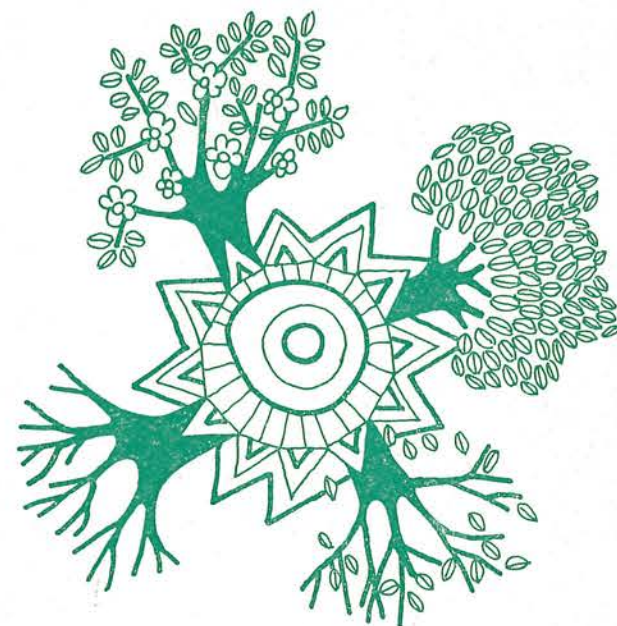
Letni časi

»Dedek, kaj je to pomlad?«
»To je rosní čas mladine;
polna síle, svetlih nad,
v obetavne zre daljine.«

»Ti je vseč poletje vroče?«
»Ko mladost izgine v zarji,
delovati človek hoče,
se spopadati z viharji.«

»In jesenski čas bogati?«
»Slana z mrazom se že oglašá;
kar smo mogli posejati,
zdaj darove nam prinaša.«

»Kaj pa zima snežno bela?«
»Mir pokriva breg, poljane,
naša le blestijo dela,
lep spomin na nas ostane!«

Danilo Gorinšek

Ilustr.: Jelka Reichmann

PRISMUKOVCI

Daleč za hribi je velika vas. Pravijo ji »Prismukovci«. Seveda se imenujejo tudi njeni prebivalci Pri-

smukovci, vaški župan se pa piše Jurij Prismodè. Jurij Prismodè je bil hudo ponosen na to, da je edini v vasi znal brati. Pravzaprav je poznal le dve črki: I in A. Toda to mu je zadoščalo, ko pa je bil pameten že od rojstva. Nekoč je na velik list papirja napisal ogromen I in še večji A, potem pa je dal razglasiti, da takoj odstopi svojo župansko čast tistemu, ki bo prebral, kar je bilo napisano na listu. Trdno je namreč računál, da tega nihče ne bo zmogel...

Zbrali so se nato pred listom vsi Prismukovci, stari in mladi, nihče ni

znal prebrati napisanih črk. Tudi županova mucka je prišla. Rekla je, da je na papirju napisano: Mjav-mjav! Pritekel je tudi mlad kužek, ki je bil najbolj pameten daleč naokoli. Buljil je v list, nato pa zabevsknil, da sta črki na papirju Hav-hav! Nato sta prebrala skrivnostni črki na listu še kozel in goska. Kozel je mislil, da je napisano: Mek-mek!, goska pa mu je oporekala, češ da tam piše: Gaga-gag!

Tedaj pa je primotovilil pred črni črki na belem papirju dolgouh osel.

Zagledal se je v ogromni črki in se zaničljivo namrdnil: »Tega, da ne bi znal prebrati!« In je povzdignil svoj glas, da ga je bilo slišati po vseh Prismukovcih ter zarigal: »I-A, I-A!«

Župan je najprej prebledel, potem je pa moral izpolniti, kar je dal razglasiti: odstopil je oslu župansko čast.

Od tedaj je Prismukovcem osel za župana in se jim ne godi nič slabše kot takrat, ko jim je vladal še — Jurij Prismodè! ...

Stana Vinšek

Ilustr.: Magda Tavčar

PTIČJA SVATBA

Ko zelenijo griči,
svatujejo vsi ptiči:
ženin in bodoči mož
v črni suknjici je kos.

Nevestica vesela
je golobica bela,
dve plahi jerebici
nevesti sta družici.

Star čuk je starešina,
z debelo glavo kima;
šegave so sinice
zakoncema za priče.

Vsi murni in klopotci
so neumorni godci,
da boljša je zabava,
že žolna potrkava.

Škrjančki in skržati
prepevajo kot svati,
med njimi pa fazana
pošteno sta pijana ...

Ker ptičji rod praznuje,
zaraja in piruje
in svatba je uspeša —
je še pomlad zapela!

Slike iz narave

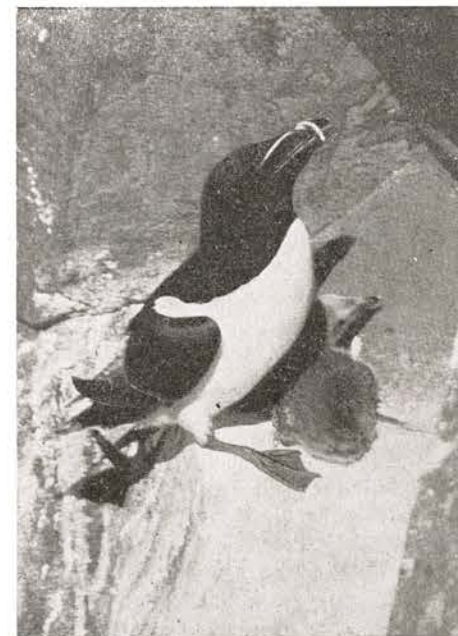
MAKAO

Bleščeče barve teh čudovitih ptičev spominjajo na velike tropske gozdove, ki so njihov dom. Ptič Makao je kralj družine papagajev. V Evropo so ga prinesli popotniki, ki so ga dobili od ameriških Indijancev v zameno za kičaste steklene okraske. Makao živi v Mehiki, Srednji in Južni Ameriki in navsezgodaj zjutraj se v džunglah širom naokrog razlegajo njegovi rezki kriki. Makai v rojih urno letajo med vejami visokega drevja. Čvrste perutnice se jim

spreminjasto lesketajo v slepeči svetlobi. V zgodnjih jutranjih urah se nahranijo, potem se zatečejo v gosto senco, kjer so varni in v hladu pred razbeljenim soncem. Ko se zvečeri, se zbirajo v visokem drevju in so v mraku vidni kot fantastični cvetovi. Ta prizor je veliko bolj vznemirljiv kot pogled na ukročene papagaje te vrste, ki sedijo na gredi v kakem živalskem vrtu ali celo v stanovanjih. Makao je velik okrog en meter od glave do konca repa. Gnezdi v drevesnih duplih in običajno samica znese po dve jajci. Makao tudi oponaša človeške glasove.

MALA NJORKA

Mala njorka je oceanska ptica. Divje skalne sklade in čeri na severnoatlantskih obalah obiskuje samo tedaj, kadar vali.

Vendar je čudno zvesta svojemu samotnemu domu in se vrača vsako leto na isti kraj, na isto skalno polico, na isto čer. V glavnem živi po obalah severnega Atlantika. Znese po eno jajce, ki je rjavo rumenkaste, skoraj bele ali blede zelenkaste-modre barve, posuto s temnimi rjavimi lisami. Jajce zvali na ozki skalni polici, kar na golo skalo. Gnezd ne dela. Jajce ima obliko hruške in se vrti okrog koničaste stega konca, kadar se zaganja vanj divji veter, zato se ne zvali s skale, čeprav je nezaščiten. Ko je mala njorka stara okrog dva tedna in še ne zna plavati, se zvrne

z visoke čeri in frfotaje v poševnem letu pljuskne v morje. Njeni kriki takoj prikličejo mater, ki jo tako spremlja na njenem prvem tveganem popotovanju. Tako mala njorka zaplava. Mala njorka je velika okrog 40 centimetrov od glave do repa in se hrani z ribami, za katerimi se potaplja in plava po vodi.

Popravek: V prejšnji številki se je v sestavek o nakodranih papagajčkih vrinila neljuba pomota. Papagajčki so veliki nekaj manj kot dva decimetra in ne centimetra.

Ivan Furlanič - Mario Šušteršič

Zimske športne igre

Tudi letošnje 12. zimske športne igre so odlično uspеле in presegle vsa, tudi najbolj optimistična pričakovanja. Organizatorju, Slovenskemu planinskemu društvu v Trstu, gre za odlično pripravo iger vsa pohvala. Prav Planinsko društvo v Trstu ima največ zaslug, da je pri nas vse več prijateljev te prelepe zimske športne panoge.

Za letošnje igre se je prijavilo rekordno število smučarjev: 379. Od teh so bili mladi in najmlajši v večini. Kljub nekoliko neugodnemu vremenu se je na startu predstavilo nekaj preko tisto tekmovalcev iz Trsta in Šentjanža na Koroškem. Odsotni so bili Goričani, ki so isti dan tekmovali na Posoških igrah v Ovčji vesi. Ne glede na to je bila udeležba na letošnjih zimskih igrah izredna, kar morda najbolje potrjuje dejstvo, da postaja pri nas smučanje vse bolj številčno in tudi kakovostno. V primer-

javi s preteklimi tovrstnimi tekmovanji ne moremo mimo ugotovitve, da je vse več mladih prijateljev snežne, bele opojnosti, ki

dokaj spretno vozijo med veleslalomskimi vratci. Le škoda, da niso bili tokrat tekmovalni pogoji nekoliko boljši, saj je bilo precej južno in občasno je tudi deževalo. Kljub temu, da so tekmovalci merili svoje moči na dveh progah, so bili starejši nekoliko na slabšem. Poleg tega, da se je tekmovanje, zaradi velikega števila nastopajočih, zavleklo, je bila progna na koncu že močno »zdelana« in časi na cilju nekoliko slabši.

V ženski konkurenci je bila najboljša ko-

maj 12-letni Aleksandra Škrk, članica športnega društva Polet z Opčin. Dosegla je absolutni čas 41''14 in pustila daleč za seboj druge tekmovalke. V moški konkurenci pa so poželi dvojno slavje koroški rojaki z Mešnikom in Lapuschom. Tudi njuna časa sta bila zelo dobra: 41''42 in 41''59. Med društvi je tudi to pot največji uspeh poželo Športno društvo Polet z Opčin, ki je zbralo 280 točk, pred društvom Čupa, 227 točk, in Šentjanžem na Koroškem, ki je zbralo 194 točk.

Črtomir Šinkovec

Ilustr.: Robert Hlavaty

Tudi igla je orožje

Živel je deček, ki je rad popolnoma neoborožen hodil po gozdovih, čeprav ga je oče često svaril, naj ne bo nepreviden.

»Niti igle ne yzameš s seboj,« je navadno dejal oče. »Če te kdo napade, kako se boš mogel braniti?«

Toda deček se je brezskrbno smehljaj in nikakor ni hotel upoštevati očetovega nasveta.

Spet je odšel v gozd, in ko je bil globoko v njem, ga obkrožijo in ujamemo razbojniki. Tedaj se spomni očetovih besed in vzdihne:

»O, da bi imel s seboj vsaj iglo, ne bi me tako zlahka ujeli.«

»Ná, tu imaš iglo,« se mu roga poglavar razbojnikov.

Deček vzame iglo z velikim strahom in previdnostjo, kot da je zares nevarno orožje.

»Kaj, ali si se zbedel,« buljijo vanj razbojniki.

Poglavar razbojnikov se mu približa, da bi bolje videl. Deček pa ni izgubljal časa in kot bi trenil zbode razbojnika v nos. Razbojnik zarjove

od bolečine, spusti puško in se zgrabi za nos z obema rokama. Deček, ne bodi len, zgrabi za puško in požene v beg vse razbojnike.

Ko se je srečen vrnil domov, reče svojemu očetu:

»Popolnoma prav si mi svetoval, oče. Danes me je ujela tolpa razbojnikov in preprosta igla mi je rešila življenje.«

»Tudi igla utegne biti dobro orožje, če je v rokah pravega junaka,« reče oče.

Vojan Tihomir Arhar

Ilustr.: Božo Kos

LUTNJA

Palček Muzik lutnjo dela,
ki lepo bo zazvenela.

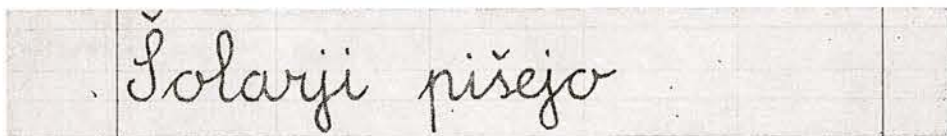
Že je lutnjica gotova, —
blagglasna, čisto nova.

Z njo, ko svetli mesec vzide,
pod košato smreko pride.

Vsede v hosti se na klado,
brenka, poje serenado.

Veverica ljubka, mlada,
v krošnji ga poslušaj rada!

Lutnja = srednjeveško brenkalo hruškaste oblike s 6 strunami; za lutnje je obstajala posebna notacija, imenovana tabulatura.

PRVA VIJOLICA

Popoldne sem šla na njivo. Tam sem zagledala dve vijolici. Naglo sem ju pobrala in ju nesla mami. Mama je rekla, naj ju dam v vazo. Vijolice zelo opojno dišijo. So bele in vijoličaste barve. V tem letnem času bi rada nabrala še dosti vijolic. Meni so cvetice zelo všeč.

Damjana Romano
4. r. RICMANJE

NA SNEGU

Vsem otrokom je sneg všeč, ker se lahko na snegu zabava, sanki in smuča. V nedeljo smo se odpravili tudi mi in šli s teto in stricem v Senožeče. Seveda smo s seboj vzeli sanke, da bi se nekoliko zabavali. Bilo je zelo lepo, čeprav sem se večkrat preukucnila v sneg. Začelo je snežiti, zato smo se odpravili domov in se spotoma ustavili na kosilu pri teti. Domov smo se vrnili zvečer. Preživela sem res prijetno nedeljo.

4. r. RICMANJE
Adrijana Bandi

SPREHOD PO TRSTU

Učenci tretjega, četrtega in petega razreda smo šli na ekskurzijo v Trst. Spremljali so nas učitelji. Odpeljali smo se z avtobusom številka 25 in dospeli v mesto. Krenili smo najprej k cerkvi sv. Antona novega. Ta cerkev je največja v Trstu. Na njeni strehi je velika kupola, na pročelju pa stoji pet kipov, kajti eden je pred kratkim padel. Cerkev stoji na trgu, kjer se konča kanal.

Na levi strani kanala stoji srbsko pravoslavna cerkev sv. Spiridijona. Nekoč so bile tu soline. Avstrijska cesarica Marija Terezija je soline dala zasuti, zemljišče, kjer sedaj stoji cerkev, pa je darovala srbsko pravoslavni skupnosti. Cerkev so zgradili leta 1860. Ogljedali smo si tudi glavno tržaško pošto. V veliki veži so okenca, za katerimi so uradniki. Videli smo tudi pnevmatično pošto in nekaj telexov. Na pošti je bila velika tišina. Za pošto je tudi anglikanska cerkev. Zgrajena je v gotskem slogu. Na strehi ima mnogo stolpičev, ki so podobni smrekam.

Ob morju je velika ribarnica. V njej prodajajo raznovrstne ribe: sardine, sardele, skuše, sipe, lignje, brancine in tudi postrvi in žabe. Na vsaki prodajalni mizi imajo tekočo vodo. Nekoč so črpali vodo iz morja in jo po ceveh napeljali v ribarnico. Tam prodajajo tudi globoko zamrznjene ribe.

Elena Lorenzi
4. r. KATINARA

JEŽ

Med odmorom je prišla v razred naša učiteljica in prinesla škatlo, v kateri je bil jež. Na škatli je pisalo »pronto siringa«, zato smo ježu dali ime Pronto siringa. Spomnili smo se namreč nekega berila v čitanki, o ježu, ki je bil v škatli, na kateri je pisalo »lbar«, zato je tudi jež dobil ime takšno ime.

Ježa smo vabili iz škatle, pa se ni dal prepričati. Končno je vendarle prišel in začel koracati pod nogami in med klopmi. Učiteljica iz prvega razreda nam je povedala, da moramo paziti, da se ne bo skrila za omaro, ker ga potem ne bi več ulovili. Omar ga je prijel v roke in ga nesel v peskovnik. Naša učiteljica je povedala, da ježi jedo tudi strupene kače. Morajo pa paziti, da jih kača ne piči v smrček, ki je brez bodic. Ko je manjkalo nekaj minut do konca pouka, je neka deklica prišla iskat ježa in ga odnesla svoji učiteljici. Mi smo bili žalostni.

Tanja Kakovič
4. r. KATINARA

STARO DREVO

Staro drevo je žalostno. Nobenega nima in se joka. Zdaj prileti ptiček in na drevesu naredi gnezdo. Staro drevo ima družbo in spet je veselo.

Fabricij Stein
4. r. KATINARA

ČRNICA

Mama mi je nekoč pripovedovala, kaj se ji je pripetilo, ko je zagledala dva metra dolgo kačo črnico. Nekega lepega sončnega dne je nesla kosilo dedku, ki je delal na njivi. Na cesti je nenadoma zagledala črn klobčič v obliki stare kolesne pnevmatike. Prišla je bliže in se hotela prepričati, kaj pravzaprav leži na cesti. Tedaj pa je klobčič nenadoma švignil mami med nogama. Mama se je močno prestrašila in začela kričati. Prišel je dedek in vprašal, kaj se je zgodilo. S težavo mu je mama povedala, da je bila kača. Dedek se je zarežal in rekel: »Veš, bila je v naši njivi, zato je bila naša, ha, ha!«

Corrado Rojac
4. r. KATINARA

MOJA MAMA

Ko se moja mamica zjutraj zbudi in vstane, se takoj odpravi in pelje mojega bratca v vrtec. Jaz počakam, da se vrne in nato odhitim v šolo.

Pavel Fontanot
1. r. KATINARA

Mamo imam zelo rada. Zjutraj mi skuha kavo in mi pripravi malico za v šolo. Po-

tem me pozdravi in se odpelje z avtobusom v službo.

Nada Rojc
1. r. KATINARA

SNEG

Sneži. Zjutraj je začelo snežiti. Snega se zelo veselim. Že trikrat je zapadel, a je hitro tudi skopnel. Upam, da tokrat ne bo. Zelo sem žalostna, ker pravkar dežuje. Mislim, da že jutri ne bo več snega. Kakšna škoda!

Tanja Ukmar
2. a r. PROSEK

Zjutraj, ko sem šel v šolo, je bilo nebo temno. Mislil sem si, da bi vsaj snežilo! Moje želje so se izpolnile. Med poukom je začelo snežiti. Škoda, da pri nas sneg naglo skopni. Ko bom zapisal ta stavek, bom stekel na sneg.

Edi Rupel
2. a r. PROSEK

Ko sem včeraj prišla domov, sem šla na sneg. Rada se kepam. Bilo je zelo zabavno. Mame tedaj ni bilo doma. Pozneje je začelo deževati in sem morala v hišo. Namenila sem se, da bom naredila snežaka, a ga nisem, ker je deževalo. Niti k Tanji nisem mogla iti.

Damjana Guštin
2. a r. PROSEK

Ko sem popila kavo, je mama odprla okno. Zakričala je: »Joj, Darija, sneži!« Stekla sem k oknu in se zadržala v snežinke. Bilo je že vse belo. Kmalu je ponehalo. Ko sem prišla iz šole, je bilo manj snega. Sedaj pa ga ni skoraj več.

Darija Colja
2. a r. PROSEK

Zapojmo veselo

Miroslav Košuta

VITEZ NA OBISKU

Glasba Aleksander Vodopivec

Za-sanjaš se, zapreš oči, in v hipu ču-do se zgodi; kar si verjel, kar si želel, zares pred tabo oži-vi. O viteških sem bojih bral in boj je bil nad vse krvav, pa konj zdrvi, iz-med strani in vitez je ob meni stal. Zasanjaš se za-preš oči, ve-rja-meš, in se do-go-di!

Ko sem vstal in pogledal skozi okno, sem videl, da sneži. Sneg! Zelo sem se ga razveselil. Ko sem prišel iz šole, sem hitro pojedel kosilo in šel na vrt. Naredil sem snežaka. Dve uri kasneje snega ni bilo več. Začelo je deževati in sneg je skopnel. Bil sem kar jezen. Že četrtrič je snežilo, a vsakokrat se ohrani sneg zelo malo.

Peter Sterni
2. a r. PROSEK

Bili smo v šoli in pisali. Naenkrat se je stemnilo. Pa je tedaj Peter zakričal, da sneži. Vsi smo kar poskočili od veselja.

Popoldne sem s prijateljicami šla na sneg. Sankale smo se blizu vasi. Snega je bilo bolj malo. Rada bi videla, da bi sneg ostal vsaj do naslednjega dne.

Matejka Starc
2. a r. PROSEK

Včeraj zjutraj je kar naenkrat začelo snežiti. Ko sem pogledala skozi okno, sem vzkljknila: »Spet sneži!« Po zajtrku sem šla z očkom po časopis. Med potjo sem videla

moškega, ki je vrgel sol na dvorišče, da bi se sneg stalil. Mojemu očku kaj takega ne bi nikoli dovolila. Žal je popoldne začelo deževati in sedaj ni več snega. K nam je priletelo nad sto ptičev, ki so iskali hrano. Zelo zebe in piha močna burja.

Tanja Ukmar
2. a r. PROSEK

Očka me je zbudil in mi povedal, da zunanaj sneži. Zelo sem se razveselila in odhitela k oknu, da bi videla, kako sneži. Zunaj je bilo vse belo. Po kosilu sem z bratom šla na vrt. Najprej sva se kepala, potem pa sva naredila sneženo muco. Brat je potem poklical mamo in očeta, da sta prišla gledat sneženo muco. Kmalu nato je začelo deževati, zato sva se vrnili v hišo.

Barbara Furlan
2. a r. PROSEK

Ko sem včeraj prišla iz šole, sem naglo pojedla kosilo in šla potem na sneg. Z mano sva naredili snežaka, takega velikega. Zvečer je k nam prišla sestrična Eva in

začeli sva se kepati. Ko sva se vrnili v hišo, sva bili vsi mokri. Bilo je zelo lepo. Ponoči je snežak izgubil glavo, od njega je ostal le kupček mokrega snega.

Vesna Reggente
2. a r. PROSEK

SOŠOLEC MARKO

Naš Marko je danes zadnjič z nami pri pouku. Šele predvčerajšnjim nam je to povedal, da nas bo zapustil. Vsi smo se Marka zelo hitro privadili in ga vzljubili zato nam je žal, da odhaja. Zjutraj nas je Marko prijetno presenetil z darilom. Nam vsem je podaril lepo knjigo, učiteljici pa nageljne. Med odmorom je prišla Markova mama in za vse prinesla slaščice in oranžado.

Barbara Furlan
2. a r. PROSEK

Včeraj mi je Marko dal svoj naslov. Tudi jaz sem mu dal svojega. Marko se bo preselil v Portorož. Meni je zelo žal, da odhaja. Marko je poleti prišel stanovat na Prosek. Spoznal sem ga šele, ko se je pričelo šolsko leto. Ob sobotah sva se igrala skupaj. Marko je zelo živahen in simpatičen.

Erik Zorn
2. a r. PROSEK

Ko sem danes prišel v šolo, je Marko vsem delil svoj novi naslov. Potem je prišel sluga in mu svetoval, naj svoj naslov napiše na tablo. Marko ni ubogal in je pisal kar naprej na listke. Marko ne bo več hodil z nami v šolo, ker se preseli v Portorož k svoji teti. Nam vsem je žal. Obljubil je, da nas bo prišel obiskat kakšno soboto, ker takrat on ne bo imel pouka.

Julij Taucer
2. a r. PROSEK

PESMICE

Prav kmalu bomo znali na pamet vse pesmice v naši čitanki. Mnoge znamo že zelo gladko. Kakšen krat recitiram tudi doma. Zelo rada me poslušata mama in očka. Vse pesmi v našem berilu so zelo lepe, zame pa je najlepša »Ciciban zaspi«.

Zelo rada recitiram. Zdaj se učimo pesmico »Kanglica«. Včeraj smo mnogo recitali, danes še več. »Kanglica« znamo skoraj gladko na pamet.

Tanja Ukmar
2. a r. PROSEK

SLUGA

Danes je prišel novi sluga. Ta je Križan. Govori slovensko. Ko smo peli, nas je nekaj časa poslušal. Zelo nas je pohvalil, potem pa se je predstavil. Našemu novemu slugi je ime Frančko Štefančič.

Darija Colja
2. a r. PROSEK

MOJA PISAVA

Bil sem okregan zaradi svoje grde pisave. Zato sem moral nekaj prepisati. Potrudil sem se in pisal lepo. Rad bi pisal lepo, a pišem prehitro. V šoli pišem lepše kot doma. Tudi mama mi vsak dan ponavlja, naj pišem lepše.

David Badalič
2. a r. PROSEK

ROJSTNI DAN

Julij ima danes rojstni dan. Čeprav ni še popolnoma ozdravel, je kljub temu prišel v šolo, da bi praznoval z nami. Pripe-ljala ga je mama. Z njim je prišel tudi njegov bratec David. Zelo smo se ga razveselili. Julijeva mama je prinesla veliko torto, David pa krožnike in villice. Sedaj bomo veselo praznovali. Julij je zelo prijazen in živahen in ga vsi imamo radi.

Po kosilu je telefonirala njegova mama in me povabila k njemu na dom. Ko bom končal s pisanjem, bom s Petrom šel na Julijev dom, kjer bomo proslavljali njegov rojstni dan.

Erik Cingerla
2. a r. PROSEK

KONJ

Konj je lepa, inteligentna in koristna žival. Že v davnih časih se je človek tega zavedel in ga udomačil ter ga izkoriščal pri delu. Nekdaj so konja imeli za vleko vozov, ki so bili glavno prevozno sredstvo. S konjsko vprego so tvorili tovore in prevažali pošto in ljudi, kmetu pa je konj služil pri poljskih delih. Sedaj je konj skoraj izginil. Ni ga več na cestah, ker so ga zamenjali avtomobili in tovornjaki. Najdemo ga samo še v cirkusih in na konjskih dirkališčih.

Igor Ciglič

NA SNEGU

Pred krakim sem bila v Črnem vrhu. Šla sem s prijateljico. Kraj je zelo znan zaradi lepih smučišč, zato pozimi tu ne manjka otrok in starejših, ki se sankajo, smučajo in se zabavajo s kepanjem.

Bilo je zelo lepo. Obe sva sedli na že obrabljene sanke in se spuščale navzdol po gričku. Kar naenkrat pa sva se prekucnili, ker sva zavozili v vdolbino. A nič zato! Naglo sva se dvignili, se otresli snega in ponovno stekli na vrh grička.

Spoznali sva nove prijateljčke, ki so z naju preživeli prijeten popoldan. Obljubili sva jim, da bova še prišli v Črni vrh, tudi tedaj, ko ne bo več snega. Ta kraj je res prijeten.

Tanja Stefani
4. r. RICMANJE

PUSTNI ČAS

Letos sem zelo lepo preživel pustni čas. Že v prvih dneh pustnega norenja sem zaprosil teto, da mi sešije kavbojsko obleko. Mama mi je kupila klobuk: v dar sem dobil tudi dve pištoli. V soboto, 4. februarja,

sva z mamo po pouku šla na Opčine gledat pustne vozove. Bilo je mnogo pustnih šem. Nekateri so bile zelo smešne. Tudi jaz sem bil oblečen. Godba je igrala vesele pesmi in na vozovih so peli in plesali. Srečal sem tudi prijatelje. Zmenili smo se, da se dobimo naslednji dan v Kulturnem domu, kjer je bil pustni ples. Plesali smo in divjali do večera.

Maksimilijan Clemente
3. r. SV. FRANČIŠEK

V torek, 7. februarja, je bil zadnji dan pusta. Popoldne sem s starši šla gledat pustne šeme. Po mestu jih je kar mrgolelo. Šeme so bile zelo lepe in smešne, med njimi pa so bili tudi nesramneži, ki so na ljudi metali jajca in moko. Iz Trsta smo se odpeljali k noni v Nabrežino. Šli smo mimo Opčin in tudi tam srečavali pustne šeme na konjih. Bili so štirje Indijanci in trije kavboji. Pri noni pa sem videla samo eno pustno šemo. Ko smo se zvečer vračali, jih ni bilo skoraj več.

V pustni šemi sva bila oblečena tudi moj brat in jaz. Brat je bil kavboj, jaz pa pomlad. Imela sem belo obleko z rdečimi, rumenimi, modrimi rožicami in belimi listi. Imela sem tudi klobuček in rokavice. Klobuček je bil bele in rumene barve. Pušt je zelo lep, ker je razposajen.

Klavdija Štubelj
3. r. SV. FRANČIŠEK

DEVETI MAREC

Zelo lepo sem preživel današnji dan. Zjutraj sva z bratom bila sama doma. Bil je lep, sončen dan, zato sva bila na vrtu. Igrala sva se in se vozila s kolesi.

Nepričakovano nas je popoldne obiskala teta Divna z družino. Moja sestrična Rafaela, njena hčerka, je zelo zaspala. Vedno spi. Ima šest mesecev.

Popoldne ob petih sem imel lekcijo klavirja. Učiteljica je bila zelo vesela, ker sem vaje zelo dobro izvedel.

Po večerji se je teta odpravila. Tedaj pa ni našla ključev od avta. Bil sem vesel, ker sem upal, da bo teta Divna ostala pri nas. Sosed Oskar in stric Jožef pa sta medtem z izvijajem odprla vrata avta. Stric je zelo tarna, ker se je bal, da bo pokvaril vrata. Avto je namreč nov in so ga prišli pokazat. Tako je bil krščen z izvijajem namesto z vinom.

David Starc
3. r. SV. FRANČIŠEK

Danes smo devetega marca. Danes je stavka in tudi šole so zaprte. Mama in oče ne delata. Lepo je, ker je sončen dan in pred mojo hišo že cvetejo cvetice. Tudi mandeljnovo drevo je že vse v cvetju. Ker ni šole, sem šel z mamo v mesto k zdravniku. Tam je bilo dosti otrok, zato sva morala dolgo čakati. Popoldne pa sem si z mamo ogledal vojne ladje. Bilo je vse zelo zanimivo. Kmalu se je zvečerilo in sem se vrnil domov. Tako se je končal dan.

Maksimilijan Clemente
3. r. SV. FRANČIŠEK

MOJ BRAT

Moj brat se imenuje Elvis. Star je trinajst let in obiskuje 3. razred srednje šole v Nabrežini. Igra na harmoniko. Všeč so mu razne športne igre. Če ga dražim, kadar se uči, se razjezi in me zapodi. Kadar je dobre volje, se skupaj igrava. Večkrat se tudi stepava in vedno jih dobim jaz, ker sem manjša. Če sta v bližini mama ali tata, je bitke kmalu konec, drugače pa traja več časa, ker ne popustiva, ne on ne jaz.

Jasna Peric
3. r. SLIVNO

Urednikova pošta

Po dolgem odlašanju je bilo pričakovane za tradicionalno, tokrat že četrto, nagradno žrebanje Mladinske revije Galeb, res zelo napeto. Zato ni čudno, da je v petek 17. marca, že med predstavo mladinske igre »Vitez na obisku« v Kulturnem domu v Trstu, bila nestrpnost na višku. Končno je prišlo na vrsto tudi žrebanje. Kot

se pa rado zgodi, ste le dva med prisotnimi mladimi gledalci in naročniki Galeba odnesla nagradi, ostali pa so odhajali nekoliko razočarani. Pa si ne morem prav nič pomagati. Sreča je opoteča, saj je na primer prva nagrada spet romala k Sv. Jakobu, to pomeni, da so učenci te šole zares srečni, ker so že pred dvema letoma do-

bili prvo nagrado. Dobitniki letošnjih nagrad so:

Prvo nagrado kolo »Julia«, dar ZALOŽNIŠTVA TRŽAŠKEGA TISKA v Trstu, je dobila KATJA SUPERINA, učenka 4. razreda osnovne šole pri SV. JAKOBU. Druga nagrada, zapestna športna ura, darilo podjetja DARWIL v Trstu, je šla ESTER PRELEC, učenki 2. b razreda osnovne šole na OPČINAH. Tretjo nagrado, elektronski računalnik, darilo trgovine ANCONA v Trstu, je odnesel PAVEL STERŽAJ, učenec 3. razreda osnovne šole v BOLJUNCU. Četrto nagrado, žepni fotoaparati, darilo trgovine SEBOFLEX v Trstu, je dobila KRISTINA MARTELANC, učenka 3. razreda osnovne šole na OPČINAH. Peto nagrado, škatlo kock »Lego«, darilo trgovine AUTO SPORT v Trstu, je dobil DAVID ZIDARIČ, učenec 4. razreda osnovne šole v ŠEMPOLAJU. Šesta nagrada, svetilka za nočno omarico, darilo trgovine ALDO COLJA na Kontovelu, je šla BARBARI FURLAN, učenki 2. razreda osnovne šole na

Katja Superina

Žrebanje v Kulturnem domu

PROSEKU. Sedmo nagrado, usnjen ovitek za knjige, je dobila KRISTINA ŠKERK, učenka 3. razreda osnovne šole v ŠEMPOLAJU. Osmo nagrado, komplet mladinske povesti Julesa Verna »Petnajstletni kapitan«, je dobil ADRIJAN MALALAN, dijak 1. b razreda srednje šole »S. KOSOVEL« na OPČINAH. Deveto nagrado, nalivno pero »Waterman«, je dobila MARTA PRIMOZIC, učenka 4. razreda osnovne šole v PEVMI. Deseto nagrado, komplet šestil »Genan«, je dobila MIKELA BALDAN, učenka 4. razreda osnovne šole v DOBERDOBU. Enajsta nagrada, tempera barvice, je šla KARMEN PIERI, učenki 5. razreda osnovne šole v NABREŽINI. Dvanajsto nagrado, pastelne barvice, je dobil PAVEL MAHNIČ, učenec 1. razreda osnovne šole pri DOMJU. Štiri mladinske plošče so dobili: ALEKSANDER CERGOLI, 1. razred SV. JAKOB; DAVORIN GOMBAČ, 2. razred DONADONI; BRUNO KRIŽMANČIČ, 2. b razred srednja šola »SV. CIRIL IN METOD« pri SV. IVANU; MARJAN GUŠTINČIČ, 3. raz-

red KRIŽ. Vse nagrade od sedme do 16. so bile darilo TRŽAŠKE KNJIGARNE v Trstu. Ostale nagrade, od 17. do 31. je darovala papirnica ULGHERI - PAVAT na Opčinah. Pet nalivnih peres so dobili: KATJA ZONCAPE, 1. razred DOMJO; MAJDA FURLANI, BORŠT; MARKO TENGE, 4. razred KRIŽ; PETERA JEREB, 2. razred DONADONI; ERIKA MOŽINA, 5. razred DONADONI. Pet zložljivih punčk in pet zložljivih dečkov pa so dobili: MARVIDA ČUK, 3. razred SV. IVAN; TATJANA LENARDON, 5. razred KATINARA; DAVID PAHOR, 3. razred JAMLJE; KATJA MIGLIORE, 1. razred DONADONI; BORIS PECCHIARI, 2. razred ŽAVLJE; PAVEL SANCIN, 1. razred DOLINA; Kristina MAGAJNA, 5. razred ŠKEDENJ; SHARAGEY SLOBEZ, 4. razred SV. JAKOB; PETER FONDA, 4. razred OPČINE; ERVIN ČERNUTA, 5. razred RE-
PENTABOR.

Pavel Steržaj

Tudi letošnje nagradno žrebanje je mimo. Nekateri ste zadovoljni, ostali pa zaupajte

gočila uspešen potek nagradnega žrebanja v Kulturnem domu.

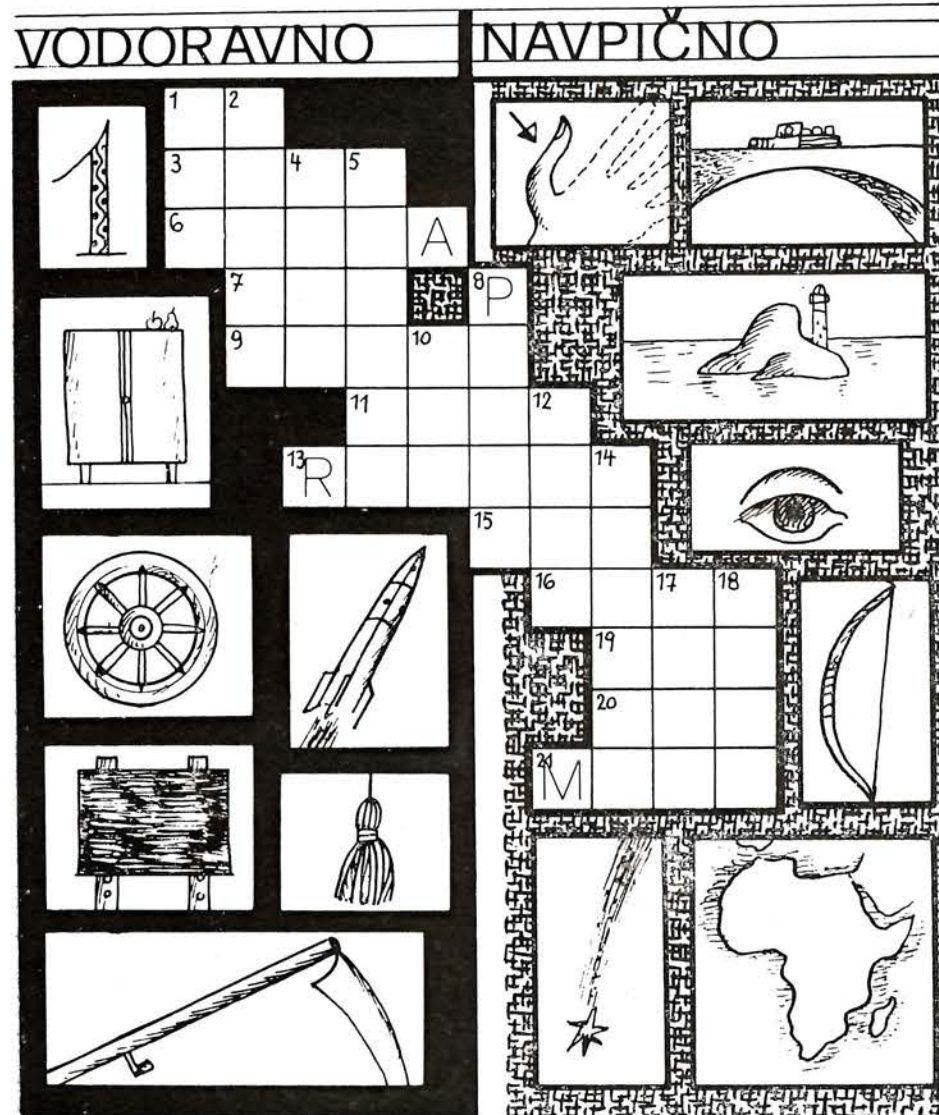
Opozarjam vse pridne risarje, da čez nekaj dni zapade rok za oddajo osnutkov za platnice revije Galeb. Doslej sem dobil le malo risb, zato morate pohiteti in naglo risati, sicer boste zamudili rok. Vse je od vas odvisno, če hočete, da bo v prihodnjem šolskem letu imel Galeb lepe naslovnice.

Draga Damijana Cescutti, učenka 4. razreda osnovne šole v Ul. V. Veneto v Gorici, hvala za pismo, za pripombe in nasvete. Tvoje pisanje sem že posredoval »stričku«
Gianniju Furlaniču, ki po mojem ni prav noben striček, temveč kar postaven športnik. Izjavil je, da se bo potrudil in kdaj opisal tudi športne panoge, s katerimi se ti ukvarjaš in like primorskih telovadcev. Pripominja pa — in osebno se z njim popolnoma strinjam — da je Galeb vedno pripravljen objavljati take članke, ki bi jih napisali goriški športniki, boljši poznavalci športnih razmer na Goriškem.

UREDNIK

Za listre glave

KOMBINIRANA KRIŽANKA

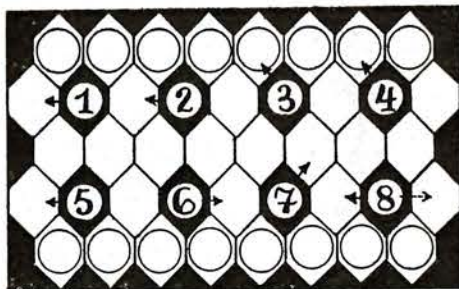
Večina besed je prikazanih likovno, za ostale pa je opis naslednji:
Vodoravno: 1. okrajšava za okoli, 16. kemična prvina, ki ima znak Cr, 19. moško ime, 20. kesanje, 21. maščoba.
Navpično: 4. reka v Bosni, 5. prebivalka Arabije, 17. konjska krma.

Ester Prelec

v srečo, morda boste kaj dobili prihodnje leto. Ob tej priložnosti se zahvaljujem Upravi Stalnega slovenskega gledališča, ki je omo-

SATOVNICA

Začni s poljem, ki ga kaže puščica in vpisuj črke v smeri, v katero tečeta urina kazalca: 1. snežni ali zemeljski plaz, 2. prebivalec Istre, 3. voznik rikše, 4. majhno jajce, 5. glavno mesto Filipinov, 6. sobica na ladji, 7. ličilo za ustnice, 8. dve besedi: a) vitezovo orožje, b) mesec v letu.

V zgornji in spodnji vodoravni vrsti dobiš imeni dveh evropskih držav.

PREMIKALNICA

S	K	O	P	N	E	T	I
P	L	O	S	K	E	V	.
O	Z	E	B	L	I	N	A
Z	A	N	A	L	A	Š	Č

Premikaj besede vodoravno tako, da boš dobil v treh zaporednih navpičnih vrstah imena treh sesalcev.

Rešitve ugank pošljite do 5. v mesecu na uredništvo Galeba: Lojze Abram, Ulica G. Amendola 12 - 34134 Trst.

REŠITEV UGANK IZ PETE ŠTEVILKE

KRIŽANKA »ZIMA« - Vodoravno: 2. Spličan, 8. malinovec, 10. petek, 11. Karel, 13. poten, 15. radio, 17. uren, 18. bes, 20. Drač, 21. mar, 22. kolar, 24. Ana, 25. gaz, 26. spre-daj, 27. ako. Navpično: 1. din, 2. saten, 3.

plen, 4. lik, 5. čok, 6. Avar, 7. nerad, 8. me-ter, 9. cedra, 10. poraz, 12. liana, 13. puma, 14. tele, 16. očak, 18. bor, 19. šad, 22. KP, 23. ra.

ZLOGOVNICA - 1. zvezek, 2. nikoli, 3. čevlji, 4. starši, 5. Indija, 6. kaolin, 7. umre-ti. Imeni dveh držav sta: Vietnam, Ekvador.

REŠITVE SO POSLALI: Marko Kokoravec, TREBČE. Tatjana Čač, 1.a r. SREDNJA SV. IVAN. Tanja Zaccaria, 2. r. SREDNJA KRIŽ. Ariana Prašelj, 5 r. DOLINA. Elizabeta Venuto, Walter Peteani, Marko Fajt, Patricija Čandek, Svetlana Primožič, 4. r. SOVOD-NJE OB SOČI. Damijana Cescutti, 4. r. UL. V. VENETO - GORICA. Albert Zenič, REPEN-TABOR. Aleksander Bragozzi, 5. r. MAVHINJE. Aleksander Šturman, Aleksander Kuret, Robert Biagi, Mavricij Jerman, Sandro Okretič, Suzana Zeriali, Elena Guzzardi, Lara Strain, Marino Marsich, Štefanija Marsich, Klavdija Koren, Alenka Sancin, 5. r. RICMANJE. Mar-vida Čuk, 3. r. SV. IVAN.

NAGRADE DOBIJO: Sandro Okretič, 5. r. RICMANJE. Svetlana Primožič, 4. r. SO-VODNJE OB SOČI. Ariana Prašelj, 5. r. DOLINA. Tanja Zaccaria, 2. r. SREDNJA KRIŽ. Damijana Cescutti, 4. r. UL. V. VENETO - GORICA.